

Memorandumul de Înțelegere între Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova și Comisia Electorală Centrală a Republicii Kazahstan

Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova și Comisia Electorală Centrală a Republicii Kazahstan (denumite în continuare „Părți”),

reafirmându-și sprijinul pentru procesul democratic în țările noastre și normele democratice unanim recunoscute privind drepturile și libertățile omului și ale cetățeanului,

fiind convinse că elementele esențiale ale transformărilor democratice sînt alegerile libere și referendumurile care se bazează pe asigurarea drepturilor și libertăților constituționale, respectarea normelor de drept electoral,

dorind să aprofundeze și să dezvolte cooperarea în domeniul legislației cu privire la alegeri și referendumuri, utilizării sistemelor și tehnologiilor moderne, precum și în alte domenii aferente celui electoral,

recunoscînd faptul că acțiunile de cooperare vor contribui la dezvoltarea în continuare a relațiilor dintre ambele state,

au convenit asupra următoarelor:

Articolul 1

Cooperarea conform prezentului Memorandum de Înțelegere se desfășurează pe bază de egalitate și respect al intereselor, respectarea legislației interne a fiecăreia dintre Părți, precum și a acordurilor încheiate între ele.

Articolul 2

Părțile vor promova cooperarea în următoarele domenii:
schimbul de experiență privind coordonarea activității organelor ce asigură organizarea pregătirii și desfășurării alegerilor și referendumurilor;
perfecționarea legislației naționale cu privire la alegeri și referendumuri;
asigurarea realizării și protecției drepturilor constituționale electorale ale cetățenilor;

îmbunătățirea sprijinului financiar și logistic pentru alegeri și referendumuri, precum și a susținerii acordate în acest sens candidaților și partidelor politice în procesul electoral;

asigurarea drepturilor subiecților procesului electoral în cadrul agitației electorale prin utilizarea mijloacelor de informare în masă;

creșterea culturii juridice a participanților la procesul electoral și referendumuri, îmbunătățirea formării competențelor pentru organizatorii alegerilor și referendumurilor;

utilizarea tehnologiilor moderne de informare și a sistemelor de înregistrare a alegătorilor în cadrul desfășurării alegerilor și referendumurilor.

Articolul 3

Cooperarea dintre părți se poate realiza sub următoarele forme:

schimbul de informații privind rezultatele cercetărilor și studiilor, de acte legislative și normative cu privire la alegeri și referendumuri;

schimbul reciproc de informații și studierea experienței celeilalte Părți;

organizarea de seminare, conferințe științifico-practice și de alte activități comune pe teme de interes reciproc;

delegarea de reprezentanți care să monitorizeze procesul de pregătire și desfășurarea alegerilor și referendumurilor.

Articolul 4

În domeniul perfecționării legislației naționale cu privire la alegeri și referendumuri, Părțile vor face schimb de experiență privind următoarele:

asigurarea desfășurării unor alegeri și referendumuri libere și corecte;

îmbunătățirea organizării procesului de pregătire și desfășurarea a alegerilor și referendumurilor;

asigurarea realizării drepturilor și obligațiilor subiecților procesului electoral;

îmbunătățirea unor instituții ale dreptului electoral;

perfecționarea normelor legale referitoare la răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la alegeri și referendumuri;

respectarea standardelor internaționale în legislația cu privire la alegeri și referendumuri, precum și în activitatea sistemului organelor electorale;

schimbul de materiale legislative și de reglementare în domeniul alegerilor și referendumurilor, inclusiv cele publicate în limbile engleză și rusă.

Articolul 5

În domeniul asigurării realizării și protecției drepturilor constituționale electorale ale cetățenilor Părțile prevăd:

schimbul de experiență cu privire la formele și mijloacele de realizare și de protecție a drepturilor constituționale electorale ale cetățenilor;

schimbul de materiale metodice, analitice și de informare.

Articolul 6

În domeniul asigurării financiare și logistice a alegerilor și referendumurilor Părțile vor face schimb de experiență cu privire la următoarele:

asigurarea respectării regulilor privind planificarea, alocarea și utilizarea mijloacelor de la bugetul de stat;

organizarea controlului privind utilizarea conform destinației a mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat;

raportarea cu privire la utilizarea mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat de către organele electorale și alți participanți la procesul electoral;

asigurarea controlului privind sursele de finanțare, evidența și cheltuielile mijloacelor din fondurile electorale ale candidaților și partidelor politice.

Articolul 7

În domeniul realizării drepturilor subiecților procesului electoral în cadrul agitației electorale Părțile vor face schimb de experiență cu privire la următoarele:

îmbunătățirea formelor de agitație electorală;

asigurarea realizării drepturilor și obligațiilor subiecților procesului electoral în cadrul agitației electorale;

asigurarea controlului asupra respectării normelor legislației cu privire la alegeri și referendumuri care stabilesc modul de efectuare a agitației electorale și aplicarea sancțiunilor pentru încălcarea lor;

atribuțiile și obligațiile organelor electorale, autorităților publice locale și organelor executive privind organizarea și asigurarea condițiilor pentru efectuarea agitației electorale.

Articolul 8

În domeniul creșterii culturii juridice a participanților la procesul electoral și referendumuri, îmbunătățirii formării competențelor pentru organizatorii alegerilor și referendumurilor Părțile prevăd:

- schimbul de materiale metodice, de analiză și de informare;
- schimbul de experiență privind elaborarea și utilizarea materialelor executate tipografic și celor audiovizuale ce reflectă diverse aspecte ale procesului electoral și referendumurilor.

Articolul 9

1. Părțile pot realiza proiecte comune îndreptate spre îmbunătățirea activității lor, prin acorduri aparte încheiate între ele.
2. Informațiile juridice vor fi furnizate gratuit, în limbile engleză și rusă, cu ajutorul sistemelor de informare și comunicare.

Articolul 10

Părțile consideră că relațiile de cooperare pot fi extinse și asupra altor domenii legate de alegeri și referendumuri. În acest sens, prezentul Memorandum de Înțelegere poate fi modificat prin acordul Părților.

Articolul 11

1. Părțile consideră necesar și util schimbul de experiență privind organizarea și desfășurarea alegerilor și referendumurilor. În acest scop Părțile, în cadrul prezentului Memorandum de Înțelegere, interacționează în mod regulat prin trimiterea de delegații și specialiști.

2. Partea ce delegă specialiști își asumă cheltuielile legate de transportul și șederea acestora. Persoanele aflate, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere, pe teritoriul statului Părții gazdă vor fi asigurate împotriva bolilor și accidentelor pe cheltuiala și în conformitate cu legislația internă a statului Părții ce le-a delegat.

3. Cu privire la componența delegațiilor, perioada și agenda deplasării în scopul schimbului de experiență Părțile convin suplimentar.

Articolul 12

Orice divergență referitoare la interpretarea sau aplicarea prezentului Memorandum de Înțelegere se va rezolva de către Părți, prin consultare directă.

Articolul 13

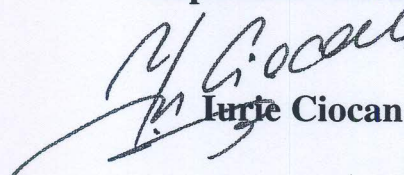
1. Prezentul Memorandum de Înțelegere intră în vigoare la data semnării și va fi valabil timp de trei ani. După expirarea acestui termen, în cazul în care nu va exista notificarea scrisă din partea uneia dintre Părți privind intenția de a denunța Memorandumul, acesta se prelungește în mod automat pentru următorii trei ani.

2. Prezentul Memorandum de Înțelegere poate fi denunțat de oricare dintre Părți prin notificare scrisă pînă la expirarea termenului pentru care a fost încheiat. Denunțarea produce efecte după 45 de zile de la data primirii notificării de către cealaltă Parte.

Semnat în orașul Chișinău, Republica Moldova, la 16 mai 2013, în două exemplare originale, în limba română, în limba kazahă și în limba engleză, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentic.

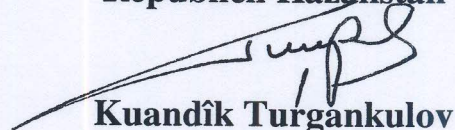
Versiunea în limba engleză a textului va fi considerată de ambele Părți ca textul de referință în caz de conflict între versiuni lingvistice diferite.

**Pentru Comisia Electorală Centrală a
Republicii Moldova**

Iurie Ciocan

**Pentru Comisia Electorală Centrală a
Republicii Kazahstan**

Kuandik Turgankulov